א מיי׳ פ״ב מהלכום מלוה

פו סעיף א:

לד ב מיי׳ פ״ב מהל׳

עשין פב טוש"ע ח"מ סי

קלו סעיף ו:

לה ג מייי פכ״ב מהלי אישות הלי יא סמג

עשין יא טוש"ע אה"ע סי

קסח סעיף ג: לו ד מיי פ״א מהלכות

עשין נא טוש"ע שם סי

קסח סעיף א:

תוספות רי"ד (המשך)

לא עשה כלום: וחכ״א

פירות המחוברים לקרקע

שלו ואמאי והרי כל

פי׳ והמחוברים לקרקע

. . כקרקע הז. תני שלה. ואי

דאמרו רבנן שהן שלו ולא

קשיא לן והכא אמרי׳ תני שלה ומאי אלים טובא שיעבוד ל) דאין ליבמה על נכסי בעלה או כח

שהן קנויין קנין גמור לאשה אמרו חכמים פירות

שחנטו ברשות האשה כיון

. שנגמרו ברשות הבעל הז

יבום הלכה טו סמג

מכירה הל' ט סמג

א) לעיל יט. לא. גיטין לז. בי לה. גיטין לה. ב"ק מ: [קדושין טו.], כ) לקמן פו: ע"ש, ג) יבמות ח: יט: לט., ד) [שאחלון רש"ש], ה) [דברים כה], ו) ווביבמות לג. ושסו. ו) ושייך לעיל במשנהן,

חורה אור השלח ו. וְהָתְוָדּוּ אֵת חטאתם אֲשָׁמוֹ בָּרֹאשׁוֹ וַחֲמִישִׁתוֹ יֹסֶף עֶלֶּיו וְנָתַן לַאֲשֶׁר אָשַׁם לו: במדבר ה ז 2. כִּי יֵשְׁבוּ אַחִים יַחְדָּו ימת אחד מהח ורו איו החוצה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה לו ָביי לְאִשָּׁה וְיִבְּמָה: דברים כה ה

מוסף רש"י

ונתן לאשר אשם לו. לאשר הלוהו לו לא נאמר, אלא לאשר אשם לו. לאשר מנח נחשר משם נו, נכ"ק (קי.) קרן שלו, נכ"ק (קי.) ממרינן משם זה קרן (פסחים לא. ובעי"ז לעיל יש.). מלמד שמגרשה בגט. לחמר שמחה נעשית כאשתו ואם רצה לגרשה מגרשה בגט ואינה צריכה ומחזירה. רנה להחזיר ולא אמרינן מנוה רמא רחמנא עליה ועבדה ומהשתא חיקום עליה באיסור אשת אח להכי כתיב ולחחה לו להכי כתיב ולקחה לו לאשה דכיון שלקחה נעשית כאשתו לכל דבר (יבמות ח:

תוספות רי"ד ההוא גררא דופלה ליה בהא הפלח ליה במתא מחסיא אחוה למיפסלי בעי בגיטא מיניה א״ל מה דעתך משום נכסי בנכסים פליגנא לך אמר מסתפינא דלמא עבדית לי כפומבדיתא רמאה. פי׳ שחזר בו ובטל קנינו. א״ל אי בעית פלוג מהשתא אמר מר בר רב אשי אמר דכי אתא רב דימי אע"ג דכי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן האומר לחבירו משוך פרה זו ולא תקנה לך אלא לאחר ל׳ יום קנה לאחר ל׳ יום בידו והכא לאו בידו. פי׳ שעדייז לא ייבם ולא זכה שכי ן ... בנכסים ואין לו כח בהן עכשיו כלום. ואת"ל שאם יירת חחלה ואח"ר חלה קודם שייבם לא זכה והא י אתא (ר"ד) [רבין] אר"י כי אתא (ר"ד) [רבין] אר"י לא קנה לא קשיא הא דא"ל קני מעכשיו הא דלא א"ל קני מעכשיו: ואח״כ חלק מהו א״ל לא . עשה כלום. פי׳ שאין לו כח ליבם [למכור] בנכסי אחיו מפני שהן עומדים . לגוביינא ליבמה כדאמרו וכ״ש חלק ואח״כ ייבם כי אתא רבין אמר ר״ל בין ייבם ואח״כ [חלק] בין חלק ואח״כ ייבם

דלמא. בהא נמי לא טעה דרבי נתן היא דמוליאין מזה ונותנין לזה: לאשר אשם לו. לאשר הקרן שלו ולא כתיב לאשר נושה בו: אלא. להכי אינה משנה וטעה התנא ששנאה דלא אשכחן תנא דאית ליה תרי חומרי בכתובה שהרי היא מדברי סופרים חדא דמטלטלי משתעבדי

לה וחדא דגביא מבעל חובו של מת מדרבי נתן אלא חדא מהנך חומרי הוה ליה למיתני בה אי כרבי מאיר אי כר' נתן וכיון דתנא תרוייהו לא קבלה מרבו כן ומאליו שנאה מי שסידר הברייתא ולא סמכינן עלה במידי: ולא ידענא מאי היא. לא הייתי יודע טעם בדבר אמאי אינה משנה: פומבדיתאה רמאה. שאחרי כן חזר בו. פומבדיתאי קרי להו רמאי כדאמרי׳ בעלמא (חולין דף קמ.) נרשאה נשקיך מני ככיך פומבדיתאה לוייך שני אושפיזיך [ובחזקת הבתים (ב"ב מו.) כמו כן תא ואחוי לך רמאי דפומבדיתא]: פלוג מהשמח. החזק בחלקך מעכשיו ואע"פ שאינה עכשיו קנויה לך עד שאכנום או שאחלוקף לכשאכנום ואזכה בכולן זכה אתה בחלקך על פי שהחזקתיך מעכשיו: הנה לאחר שלשים. במשיכה זו: ואפי׳ עומדת באגם. שאינה ברשות הלוקח: התם. הוא דקונה לאחר שלשים משום דבידו היה להקנותה לו משעת משיכה הלכך מהניא משיכה לכשיתקיים התנאי שימלאו ל׳ יום: הכא לאו בידו. לחלקם לו מעכשיו ולהקנות לו אם ירצה הלכך כי אמר ליה נמי לכשאכנוס זכה מעכשיו לאו מידי הוא דקיימא לן כרב יוסף כדקבעינן הלכתא כוותיה לקמן בשמעתין. ואפילו אית לן יבם ואחר כך חילק מה שעשה עשוי השתח מיהת לחו בידו: והח כי חתח לו'. גבי משיכת פרה קאי ופריך דר' יוחנן אדרבי יוחנן: קני מעלשיו. לאחר שלשים כשיגיעו תהא קנויה לך מעכשיו: שני מעשים הוו. ומי ששחל זו לא שאל זו ולא שמע האחרון את הראשונה שלא נשאלו יחד בבית המדרש לגירסה בעלמה אלה ע"פ מעשים שאירעו נשאלו: והא החני כל נכסיו של מת אחראין לכתובתה. והמחובר לקרקע כקרקע ולא דמו למחוברין דנכסי מלוג דהתם פירא

תקינו ליה רבנן היכא דאיכא קרן קיים והני נמי פירי נינהו דגמרי ברשותיה אבל הכא קרנא ופירא דידיה הוא ושיעבודא הוא דאית לה עלייהו ומאי דאישתעבד לה מחיים דבעל לא אמרינן פירא הוא לאפקועי שיעבודא: מני שלה. ולא פליגי רבנן עליה אלא אתלושין ואכספים ולמימר דלא משעבדי מטלטלי לכתובת': שמגרש' בגט ומחזירה. תרי מילי אשמעינן מגרשה בגט ואינה לריכה חלילה ואשמעינן שאם רצה להחזירה מחזירה כשאר אשה: עדיין יבומין הראשונים עליה. אע"פ שלקחה דהכי כתיב ולקחה ויבמה: קמ"ל. דנעשית כאשתו ומלאשהי דרשינן ליה לקמן [ע"ב] והאי ויבמה דרשינן לבעל כרחה ביבמות (דף ח:):

נעשית

דלמא רבי נתן היא דתניא 🌣ר' נתן אומר מנין לנושה בחבירו מנה וחבירו בחבירו מנין שמוציאין מזה ונותנין לזה ת"ל יונתן לאשר אשם לו אלא לא אשכחן תנא דמחמיר תרי חומרי בכתובה אלא אי כרבי מאיר אי כר' נתן אמר רבא א"כ היינו דשמענא ליה לאביי דאמר זו אינה משנה ולא ידענא מאי היא: ההוא גברא דנפלה ליה יבמה במתא מחסיא בעא אחוה למיפסלה בגימא מיניה אמר ליה מאי דעתיך אי משום נכסי אנא בנכסי פליגנא לך אמר ליה מסתפינא דעבדת לי כדעביד פומבדיתאה רמאה אמר ליה אי בעית פלוג לך מהשתא אמר מר בר רב אשי אע"ג דכי אתא רב דימי יאמר רבי יוחנן האומר לחבירו לך ומשוך פרה זו ולא תהיה קנויה לך אלא לאחר שלשים יום לאחר ל' יום קנה ואפי׳ עומדת באגם התם בידו הכא לאו בידו והא כי אתא רבין א"ר יוחנן לא קני לא קשיא יהא דא"ל קני מעכשיו הא דלא אמר ליה קני מעכשיו בעו מיניה מעולא יבם ואח"כ חילק מהו לא עשה ולא כלום חילק ואח"כ יבם מהו לא עשה ולא כלום מתקיף לה רב ששת השתא יבם ואח"כ חילק לא עשה ולא כלום חילק ואח"כ יבם מבעיא שני מעשים הוו כי אתא רבין אמר ר"ל בין יבם ואח"כ חילק בין חילק ואח"כ יבם לא עשה ולא כלום יוהלכתא לא עשה ולא כלום: וחכ"א פירות המחוברים לקרקע שלו: אמאי והא כל נכסיו אחראין וערבאין לכתובתה אמר ריש לקיש תני שלה: כנסה הרי היא כאשתו: למאי הלכתא מאמר רבי יוםי בר' חגינא לומר ישמגרשה בגם ומחזירה מגרשה בגם פשימא

מהו דתימא יויבמה אמר רחמנא ועדיין

יבומין הראשונים עליה לא תיסגי לה בגם

אלא בחליצה קא משמע לן מחזירה פשימא

כיון דתנאה הוי ולא חזר בו עד לאחר שלשים וי"ל דר' יוחנן לטעמיה דלית ליה תנאה הוי ולא חזרה הוי אלא מעכשיו מתחיל הקנין ואינו

נגמר עד לאחר שלשים וכן אית ליה בהאומר בקידושין (דף ש.) ולהכי לריך שתהא בסוף שלשים באגם שהוא מקום הראוי למשיכה ובהאשה רבה (יבמות זג. ד"ה קנויה) הארכתי: "רהת לושיך בד הקודם זבה. ואם תאמר בשלמא קדם הוא זכה דקסבר דמטלטלין לא משתעבדי לכחובה כדפירש בקונטרס אלא קדמה איהי אמאי זכתה לר' עקיבא דאמר לקמן (דף פד.) דאין מרחמין בדין אלא ינתנו ליורשין ואים לכחובה כדפירש בקונטרס אלא קדמה איהי אמאי זכתה לר' עקיבא דאמר לקמן (דף פד.) דאין מרחמין בדין אלא ינתנו ליורשין ואים

ליה דאפילו קדמה היא לא זכמה כדמוכח המם בגמרא וי"ל דהמם דלגבות אפילו קדמה איהי לא זכמה אבל הכא שאין לה אלא

שיעבוד בעלמה לה חשו ולקמן הארכתי: דיבמה אמר רחמנא. וליכה למימר ואימה הכי נמי דהינטריך ויבמה לכמה דברים:

קאי לכך זריך דר' נתן: פומבדיתאה רמאה. ואס

נמי לכושל שבראיה אם היתה כתובת

אשה כושל היה מודה או אם לא היה

בעל חוב כלל היו נותנין לאשה ואי הוה

מפרשינן דהתם לא מן הדין אלא מצוה

ליתן לכושל שבהם הוה ניחא ואפי׳ אי

דינא הכי יש לומר דשאני התם דאין

היורשין מוחזקין מן הפקדון והמלוה

לכך אין לריך לדרבי נתן חדע דלא

חשיבי מוחזקין דהא אי הוו חשיבי

מוחזקין לא הוו מטלטלי דידהו

משתעבדי לכתובה או לב"ח אבל הכא

הרי היבם מוחזק מאותה מלוה שהרי

הוא החייב ואפי׳ היו אחרים חייבין

הוה חשיב יבם מוחזק דבמקום אחיו

לא אשכחן תנא דמחמיר תרי חומרי בכתובה. ואם מאמר והא

ויורשין והיה לו פקדון או מלוה ביד אחרים ר' טרפון אומר ינתנו

לכושל שבהם ומפרש בגמרא לכתובת אשה משום חינא ולמאן דאמר

דתנן בהכותב (לקמן דף פד. ושם) מי שמת והניח אשה ובעל חוב

תאמר ומה רמאות עשה הא אמר רב יוסף לא הוי זביניה זבינא ועוד דמה תיקן בכך דאמר איפלוג מהשתא ואומר רבינו יצחק דלעיל חזר בו הפומבדיתאה ולא רצה ליתן אחר שיבם והא דקאמר רב יוסף כו' לא משום שהיה לריך לאותו מעשה אלא לפי ששייך עליו מומו הדין: התם בידו הכא לאו בידו. פירש בקונטרס הלכך כי אמר ליה נמי לכשאכנוס זכה מעכשיו לאו מידי הוא דקיימא לן כרב יוסף דפסקינן לקמן הלכתא כוותיה ואפי׳ אית לן יבם ואח"כ חילק מה שעשה עשוי השתח מיהח לחו בידו הוח וקשה לרשב"א דמאי שנא מדאמר רב בפ"ק דבבא מליעא (דף טו:) ו שדה זו לכשאקחנה ממך קנויה לך מעכשיו קנה אע"ג דלאו בידו וי"ל דרב סבר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם ולא קיימא לן הכי דפסקינן בפרק אף על פי (לעיל דף נט.) כרבי יוחנן הסנדלר:

דאםר מעכשיו והא דלא אמר מעבשיו. לא דמי לאומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שלשים ולא בא אחר וקידשה בתוך שלשים

מהו יום דמקודשת אע"פ שנתאכלו המעות אע"פ שלא אמר מעכשיו כדאמרינן בפרק האומר בקידושין (דף נט.) דבכסף ודאי לא בעינן מעכשיו שאם לא תתקדש לו חייבת לשלם והוי כאילו הכסף בעין לאחר שלשים אבל הכא גבי משיכה אם לא אמר מעכשיו לא קנה לאחר שלשים יום דבשעת קנייה כבר פסקה המשיכה ורב נמי דאמר בפרק קמא דבבא מליעא (דף טו:) שדה זו לכשאקחנה ממך קנויה לך מעכשיו קנה היינו (מעכשיו) משום דסתם קניית שדה הויא בשטר ולכך לריך מעכשיו שמא יאבד השטר או יקרע ולא יהיה בעולם בשעת קנייה ואע"ג דרב מספקא ליה באומר מעכשיו ולאחר לי

אי תנאה הוי אי חזרה הוי במעכשיו לכשאקחנה קנה דהא דקאמר לכשאקחנה היינו משום דאינה שלו עתה ואינו יכול להקנותה אלא לכשיקחנה ועוד כיון דקאמר מעכשיו לבסוף ליכא לספוקי במידי ואם מאמר ור' יוחנן דהכא מאי קסבר אי חזרה הוי אמאי קנה דכיון דחזר בו הא בטל מעכשיו ואי תנאה הוי אמאי בעינן שתהא עומדת באגם דהכי משמע בהכותב (לקמן דף פו: ושם) דדוקא בעומדת באגם קנה דאפילו עומדת ברשות מקנה נמי דהא קנה מעכשיו

. לה בהן אלא שיעבוד . בעלמא וגופה הם של יבם בעימא המפורות של כ"ש שיהיו הפירות המחוברים של יבם י"ל שאינו דומה אכילת פירות לאכילת דהתם דהתם מאי דאכיל רטל חירי לא הוי מז . דינא אלא בתקנת חכמים וכיון שנגמרו ברשותו תקנו לו שיאכל בו שותו ונקנו לו שיאכל הכל גם העלוי שיש על המחובר ואין לנו להכשוח על חכוח חרמים אבל אכילת פירות דהכא הוא מן דינא ולא משום תקנה דהא מדידיה קאכיל וכיון דמן דינא אמרי׳ ולא מן תקנתא אמאי בעי יבם למזכי בעלוי לאשה ושפיר קאמר ר״מ להכי א״ל תני שלה. כר"מ החליטוה חכמים לה שכיון שלוקחת בהן [קרקע] והוא אוכל פירות אין הבעל נפסד כלום ואינו רוצה לדקדק כמה הן שוין בלא פירות: כנסה ה״ה וכו׳ למאי הלכתא אר״ ב״ח לומר שמגרשה בגט

א) אולי נ״ל שעבוד דיש ליבמה על נכסי בעלה דיהא השתא נ"מ וכו".

מ״ד ויבמה אמר רחמנא

עדיין יבומים הראשונים עליה ולא תסגי לה בגט אלא תבעי נמי חליצה

המ"ל: מחזירה פשימא